

NORMALKONTRAKT FOR SKJØNNLITTERATUR FOR BARN OG UNGDOM

for følgende verk:

- A. Første utgave utgis i et opplag på minst eksemplarer. Opplaget kan fritt justeres opp av forlaget, men bare nedjusteres med inntil 20 %.
- B. Utgivelsen skal ikke illustreres, eller illustreres lite, slik at royalty ikke skal avkortes/Utgivelsen skal illustreres slik at forfatterens royalty skal avkortes i h t pkt 2.8.4. [Velg ett av de to alternativene]

Forfatterens royalty er:

- C. Forfatterens forskudd (minstehonorar) ved utgivelsen er:
Forfatteren kan kreve at dette beløpet oppjusteres hvis opplaget oppjusteres i henhold til pkt A. Beløpet skal ikke nedjusteres selv om opplaget nedjusteres i henhold til pkt A.
- D. Boken skal/skal ikke påmeldes innkjøpsordningen for ny, norsk skjønnlitteratur for barn og ungdom (stryk det som ikke passer).

Avtalen underskrives i 2 eksemplarer, ett til hver part.

, den

, den

Forlagets underskrift

Forfatterens underskrift

Kapittel 1. Normalkontraktens omfang

1.1 Rettighetsoverdragelsen

Med denne avtalen overdrar forfatteren til forlaget enerett til å framstille, mangfoldiggjøre og utgi verket i følgende utnyttelsesformer:

1) **bok trykket i bokform.**

2) **bokklubbutgivelse.** Ved overdragelse til bokklubb inngås egen avtale.

3) **billigbok.** Det skal inngås egen avtale om billigbokutgivelse på de vilkår som til enhver tid er avtalt mellom Den norske Forleggerforening og Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere.

Utgivelse i bokform (rettighet 1-3) er nærmere regulert i Kapittel 2 flg.

4) **digital utgivelse** (omfatter gjengivelse av teksten i alle elektroniske formater, også der teksten er lagret på annet fysisk medium). Inneværende normalkontrakt skal suppleres med en egen avtale for digitale utgivelser. Her beregnes forfatterens royalty av forlagets netto salgsinntekt. Dersom det ikke foreligger noen digital utgivelse av teksten og det er gått tre år etter utløpet av det år siste opplag av boken ble utgitt i bokform fra forlaget, kan forfatteren kreve digital utgivelse. Dersom ikke slik digital utgivelse foreligger innen 6 måneder etter at forlaget har mottatt skriftlig krav om dette, overtar forfatteren rettighetene til slik digital utgivelse.

5) **gjenutgivelse i aviser, ukeblader, tidsskrifter o.l.** Forlaget har enerett til på forfatterens vegne å slutte avtale om utnyttelse av verket ved hel eller delvis offentliggjørelse i aviser, ukeblader, tidsskrifter o.l. Lavere vederlag eller ugunstigere vilkår enn det som må antas å være vanlig eller rimelig kan ikke avtales uten forfatterens samtykke. Alternativt kan dette avtales med forbehold om forfatterens godkjenning. Utvelgelse og bruk av utdrag skal skje i samråd med forfatteren og være lojal i forhold til forfatterens eller verkets anseelse eller egenart. Forlagets provisjon er 25 %, med mindre annet avtales. Er ikke annet avtalt, innbetales vederlaget til forlaget. Avregning av provisjon og utbetaling til forfatteren skal skje senest innen 30 dager etter at forlaget har mottatt oppgjør.

Videre overdrar forfatteren til forlaget en første rett, som er å regne som en opsjon som løper i tre år etter at normalkontrakten er underskrevet, til å framstille, mangfoldiggjøre og utgi verket i følgende utnyttelsesformer:

6) **innleste bøker** (i alle formater og lagringsmåter, uavhengig av valgt teknologi). Utgis innleste bøker på annet forlag, skal forlagets vederlag dekkes av vedkommende lydbokforlag. Det skal inngås egen avtale på de vilkår som til enhver tid er avtalt mellom Den norske Forleggerforening og Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere, og som dekker ulike format og lagringsmåter.

Videre kan forfatteren overdra til forlaget rettigheter i tilknytning til;

7) **dramatisering.** Forfatteren kan selv inngå avtale om utnyttelse av verket ved dramatisering. Inngås slik avtale, skal forfatteren underrette forlaget om dette. Forlaget kan kreve et beløp svarende til inntil 10 % av vederlaget for denne utnyttelsen. Beløpet fastsettes ut fra forlagets innsats, herunder initiering og utvikling av bokprosjektet. Beløpet skal i første omgang søkes dekket av produsent.

Dersom forlaget i andre sammenhenger skal opptre som agent for forfatteren ved salg av rettigheter til dramatisering innenlands, må partene inngå egen avtale om dette.

8) **agentvirksomhet.** En eventuell slik avtale skal inngås på de vilkår som til enhver tid er avtalt mellom Den norske Forleggerforening og Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere.

9) **spin-off produkter.** Forlag og forfatter kan uten hensyn til bestemmelsene ovenfor inngå egen avtale om spin-off produkter.

1.2 Markedsføring

Forlaget har rett til i hvilket som helst medium å benytte verket i markedsføringen. Forlaget skal aktivt markedsføre boken og på sedvanlig måte sørge for dens utbredelse i den utstrekning verkets karakter, markedsforhold og øvrige omstendigheter gjør det mulig. Forlegger skal holde forfatteren informert om forlagets planer for boken. Forfatteren har rett til å uttale seg om tilretteleggelsen av markedsføringen av boken. Markedsføringen skal ikke krenke verkets anseelse eller egenart, jf Åndsverkloven § 3.

1.3 Lojalitetsplikt

Er forlagets rettigheter til verket etter denne kontrakt avhengig av andre rettighetshavere enn forfatteren, forutsettes det at forfatteren, om hun eller han har slik kjennskap, har opplyst om dette til forlaget før kontraktsinngåelsen.

Er partene enige om at boken påmeldes innkjøpsordningen, skal forfatteren uoppfordret opplyse forlaget om andre aktuelle utgivelser i utgivelsesåret som er eller blir påmeldt innkjøpsordningen.

Av det gjensidige lojalitets- og tillitsforhold som kontrakten etablerer mellom forfatter og forlag, følger at utnyttelsen av verket skal medføre gjensidig informasjonsplikt og ikke skje i former som kan skade den annen parts utnyttelse av sine rettigheter til verket.

Forfatteren er pliktig før avtaleinngåelsen å opplyse forlaget om det i manuskriptet er trukket veksler på en annens verk slik at det kan foreligge risiko for krenkelse av rettigheter.

Er det siden verket utkom skjedd endringer i forholdene på det kunstneriske, politiske, eller andre områder som med sikkerhet må antas å ville ha avholdt forfatteren eller forlaget fra å utgi verket i den foreliggende form, kan hver av dem kreve at verket ikke utgis i nytt opplag eller utgave, eller at verket ikke utnyttes i andre former som omfattes av normalkontrakten. Kravet kan kreves skriftlig begrunnet.

1.4 Overdragelse av opphavsrett

Forlaget kan, med de unntak som følger av normalkontraktens bestemmelser, bare overdra sine rettigheter til verket med forfatterens samtykke, eller når overdragelsen inngår i salg av forlaget eller en avdeling av forlaget. Forlaget er fri sine forpliktelser overfor forfatteren når forfatteren har samtykket til overdragelsen, eller senest når 3 måneder er gått etter at forfatteren har mottatt skriftlig meddelelse om overdragelsen. Overdragelse av opphavsrett gir ikke rett til å endre verket med mindre annet er avtalt, jf Åndsverkloven § 39b. Forfatterens forpliktelser er av personlig art og kan ikke overdras til andre uten forlagets samtykke.

Kapittel 2. Utgivelser i bokform

2.1 Utgivelsen

2.1.1 Forlagets enerett etter pkt. 1.1 omfatter første og senere opplag og utgaver, i det antall eksemplarer forlaget bestemmer.

2.1.2 Første opplag skal utgis i det antall eksemplarer og til den tid som avtales med forfatteren, senest innen 18 måneder fra trykkeferdig manuskript er levert.

2.1.3 Forfatteren har rett til å uttale seg om prisen til forlaget. Forlaget bestemmer og har rett til å forandre utsalgsprisen.

2.2 Nye utgaver, reservasjonsrett

2.2.1 For utgivelser som listet opp under pkt 1.1 underpunkt 2,3,4 og 6, forutsettes det at det mellom forfatter og forlag inngås egne standard utgivelses- og honoraravtaler som er fremforhandlet mellom Den norske Forleggerforening og Norske Barne- og Ungdomsbokforfattere. Forfatteren kan kun nekte slike utgivelser dersom det foreligger saklig grunn for å nekte. Forfatteren kan ikke gi andre parter tillatelse til å utgi verket i slike utgaver uten forlagets samtykke. Som saklig grunn regnes ideelle og økonomiske interesser, så som, men ikke begrenset til, publiseringstidspunkt og -sammenheng.

2.2.2 Utgivelse i følgende utgaver skal godkjennes av forfatteren eller dennes rettsetterfølgere:

- a. Gjenutgivelse som forutsetter språklig eller annen omarbeiding av verket.
- b. Gjenutgivelse av hele eller deler av verket i antologi eller andre samleverk, unntatt i de tilfelle forlaget i medhold av lov eller annen avtale har rett til å gjøre dette uten forfatterens samtykke.

2.2.3 Distribusjon gjennom bokklubb av andre utgaver enn bokklubbutgaver skal også godkjennes av forfatteren, med mindre distribusjonen er av begrenset omfang. Med begrenset omfang menes opptil (og med) 300 eksemplarer. Er distribusjonen av begrenset omfang, skal forfatteren informeres.

2.2.4 Når det er gått 15 år etter utløpet av det år forlaget først utga verket, har forfatteren ifølge åndsverkloven av 12. mai 1961 § 39 e rett til å ta verket med i en utgave av sine samlede eller utvalgte verk. En slik utgave skal dog først tilbys forlaget eller, hvis forfatterens verk er utgitt av forskjellige forlag, det forlag som må anses som hans hovedforlag.

2.3 Nye opplag

Når nytt opplag settes i arbeid mer enn ett år etter at forrige opplag ble utgitt, skal, hvis ikke annet er avtalt, forfatteren gis en frist på minst 4 uker til å foreta endringer som ikke volder uforholdsmessige omkostninger (jfr. pkt. 3.1.3) eller endrer verkets karakter. Gir forlaget forfatteren varsel i perioden fra og med 15. juni til og med 15. august, så skal forfatteren gis en frist på minst 8 uker.

2.4 Manuskriptet

Manuskript skal leveres av forfatteren innen den tidsfrist som er avtalt med forlaget. Hvis ikke annet er avtalt skal manuskriptet leveres i digital versjon og ferdig utarbeidet med hensyn til innhold og form slik at teksten er ferdigstilt for videre redaksjonell bearbeidelse.

2.5 Bokens utforming - "copyright notice"

- 2.5.1 Forlaget skal i rimelig utstrekning følge anvisninger som forfatteren har gitt i manuskriptet. Forfatteren skal orienteres om utformingen og gis anledning til å uttale seg om bokens utforming til forlaget.
- 2.5.2 Forlaget har rett til å bestemme bokens utforming (grafisk form, illustrasjoner, innbinding, forside, omslag). Rettighetene til utformingen tilfaller forlaget.
- 2.5.3 Hvert eksemplar av boken skal merkes med en slik "copyright notice" som er omtalt i Verdenskonvensjonen om opphavsrett artikkel III. Merket skal være © etterfulgt av årstallet for første opplags utgivelse og navnet på forlaget, anbrakt på kolofonsiden med minst én blank linje over og under. Forlaget vil bestrebe seg på merke i henhold til de til enhver tid anbefalte retningslinjer fra Kopinor.

2.6 Korrektur

- 2.6.1 Forlaget har plikt til å sørge for kvalitetssikring av verket gjennom den manusvask og korrektur som til enhver tid regnes som god praksis. Forfatteren skal deretter gå gjennom korrekturen uten særskilt vederlag, på alle opplag og utgaver.
- 2.6.2 Etter at manuskriptet er levert, må ikke forfatteren uten avtale med forlaget foreta endringer som volder uforholdsmessige omkostninger (jfr. pkt. 3.1.3) eller endrer verkets karakter.
- 2.6.3 Tilbakesender ikke forfatteren korrektur innen 3 uker, eller annen frist som er avtalt med forlaget, anses han for å ha godkjent korrekturen. Forlaget kan da la boken trykke etter å ha rettet settefeil.

2.7 Frieksemplarer

- 2.7.1 Antall frieksemplar beregnes av det opplag som fremgår av trykkerioppgaven eller annen dokumentasjon. Disse utgjør 300 eksemplarer for de første 5.000 eksemplarer (første og eventuelle senere opplag), 5 % av de neste 2.000 eksemplarer, og deretter 2 % av de overskytende eksemplarer. Frieksemplarene fordeles til forfatter og forlag i henhold til pkt. 2.7.2 og 2.7.3.
- 2.7.2 Forfatteren har rett til 25 frieksemplarer (ikke stemplet eller merket, sml pkt 2.7.3) av første opplag, og 10 eksemplarer av hvert av de følgende opplag og utgaver.
- 2.7.3 De resterende frieksemplarene kan forlaget distribuere til anmeldere, eller til informasjons- og markedsføringsformål. Slike frieksemplarer stemples eller merkes på hensiktsmessig måte. Partene kan avtale at forlaget og/eller forfatter skal disponere flere frieksemplar enn det som følger av pkt. 2.7.1.

2.8 Forfatterens vederlag

- 2.8.1 Forfatterens vederlag er, med de unntak som fremgår nedenfor, 15 % royalty av de første 5.000 eksemplarer og deretter 20 % royalty av bokens fastpris inntil fastprisperiodens utløp, deretter den av forlagets fastsatte veiledende utsalgspris. For frieksemplarer brukt som bestemt i pkt. 2.7 betales intet vederlag.
- 2.8.2 Selges boken bare i innbundet utgave, er royaltygrunnlaget 85 % av fastprisen/den veiledende pris. Med "innbundet" menes hardcover.

- 2.8.3 Ovennevnte vederlagsbestemmelser gjelder ikke for utgaver som nevnt i pkt. 2.2.1, for eksemplarer som distribueres gjennom bokklubb, for gjenutgivelse i ny utgave med annerledes eller omarbeidet utforming enn første utgave, eller for forfatterens samlede verk. Vederlaget kan i slike tilfeller også avtales som et engangshonorar eller kronebeløp pr. eksemplar.
- 2.8.4 Generelt skal forlaget opplyse forfatteren om forlagets planer for illustrasjonsgrad og avkortning så tidlig som mulig i prosessen frem mot ferdig bok.
- a) Når forfatteren er hovedopphavsmann og illustrasjonsgraden utgjør 5 % - fem prosent - eller mindre av bokens totale omfang, gjøres ingen avkortning av royalty eller royaltygrunnlag.
 - b) For bøker med en illustrasjonsgrad større enn 5 % – fem prosent – og mindre enn 50 % - femti prosent - skal forlaget ved avtalesignering klargjøre hvor stor avkortningen skal være. Avkortningen beregnes som en reduksjon i royaltysatsen eller royaltygrunnlag pro rata etter tekstens andel av bokens totale omfang.
 - c) For billedbøker, hvor illustrasjonene av enhver art (tegninger, fotografier etc.) utgjør 50 % eller mer av bokens totale omfang, fordeles royalty mellom forfatter og illustratør etter nærmere avtale. Den fordeles likt om annet ikke er avtalt.
 - d) Avkortningen som foretas av forfatterens royalty skal som hovedregel ikke være større enn honoraret som betales for illustrasjonen. Forfatteren skal generelt ha full tilgang til informasjon om hvor store kostnader til bokens illustrasjoner forlaget har hatt.
- 2.8.5 Har forfatteren etter avtale med forlaget levert ferdige originaltegninger eller fotografier som brukes som illustrasjoner, kan dette honoreres separat. Omfanget av illustrasjoner skal avtales på forhånd. Det samme gjelder når forfatteren etter avtale med forlaget gjør en særlig innsats ved tilrettelegging, redigering, layout o.l.
- 2.8.6 Beregning av illustrasjonsgrad: Den flate som illustrasjonene i boken dekker, omregnes til hele sider, hvor én side tilsvarer satsspeil/tekstspalte.
- 2.8.7 Senest når boken utgis skal forlaget utbetale til forfatteren fullt honorar for de eksemplarer som Norsk Kulturråd kjøper inn, samt et forfatterforskudd for en halvdel av resten av førsteopplaget. Videre honorering skjer på vanlig måte.
- 2.8.8 I den utstrekning boken omfattes av avtale med Norsk Kulturråd om statens innkjøpsordning for ny, norsk skjønnlitteratur for barn og ungdom, skal innkjøpsordningens bestemmelser om beregning og utbetaling av honorar gjelde.
- 2.8.9 Utbetalt forskudd avregnes mot vederlag for faktisk salg. Utbetaling av vederlag og avregning mot forskudd skjer for ett kalenderår av gangen, fratrukket faktisk og estimert retur i det etterfølgende år, senest innen 31. mai året etter salgsåret (første gang året etter utgivelsesåret). Forfatteren kan dog kreve inntil halvparten av avtalt vederlag for faktisk salg utbetalt a konto per 1. april året etter salgsåret.
- 2.8.10 Ved realisasjon i henhold til bestemmelsene i pkt. 2.9 reduseres royaltysatsen i samme forhold som utsalgsprisen, dog ikke under 7,5 %. Tilsvarende gjelder dersom vederlaget er fastsatt som et kronebeløp pr. eksemplar.
- 2.8.11 Forlagets vederlagsplikt bortfaller når:
- a) antall eksemplarer på forlagets lager - inklusive overskuddseksemplarer - er 50 eksemplarer eller mindre.

- b) det er gått 10 år fra utgivelsen av siste opplag og salget i siste kalenderår var mindre enn 5 % av siste trykte opplag, eller
- c) restopplaget etter nedsettelse er under 200 eksemplarer, og den reduserte pris er under 25 % av den opprinnelige utsalgspris.
- d) forfatteren innløser eksemplarer i henhold til bestemmelsene i pkt. 2.9.

2.9 En bloc-salg, realisasjon, makulering

- 2.9.1 Ved en bloc-salg (et samlet salg av mer enn 1000 eksemplarer under særlige vilkår) kan forlag og forfatter avtale lavere royaltigrunnlag enn den veiledende utsalgspris, i samsvar med faktisk ekstra rabatt til den aktuelle enkeltkunde.
- 2.9.2 Er forlagets restopplag etter nedsettelse 50 eksemplarer eller mindre, har forlaget rett til etter eget valg helt eller delvis å realisere restopplaget til ytterligere nedsatt pris, eller makulere restopplaget, uten å underrette forfatteren.
- 2.9.3 Er forlagets restopplag etter nedsettelse over 50 eksemplarer, skal forfatteren underrettes før ytterligere realisasjon eller makulering iverksettes, og gis anledning til innen en måned etter underretningens dato å innløse hele eller en del av restopplaget til den pris partene blir enige om.
- 2.9.4 Forfatteren skal underrettes skriftlig om påtenkt realisasjon, og gis anledning til innen 2 uker etter underretningens dato å innløse hele eller en del av restopplaget til den nedsatte pris minus bokhandlerrabatt. Hvis forlaget ønsker det, kan forlaget holde inntil 50 eksemplarer utenfor innløsningen.
- 2.9.5 Ønsker forlaget å makulere et restopplag på mer enn 50 eksemplarer, skal forfatteren gis anledning til å overta dette vederlagsfritt mot å dekke eventuelle omkostninger i forbindelse med overtakelsen. Er forfatteren varslet om at restopplaget vil bli makulert og ikke varsler bruk av sin rett innen en måned, kan restopplaget makuleres uten ytterligere underretning til forfatteren.
- 2.9.6 Eksemplarer som overdras til forfatteren i henhold til pkt. 2.9 er til forfatterens private bruk og kan ikke selges på en måte som eller i en sammenheng som konkurrerer med salg gjennom forlagets etablerte salgskanaler.

2.10 Forlagets oppgaveplikt

- 2.10.1 For hvert opplag som trykkes kan forfatteren kreve at forlaget uten ugrunnet opphold sender forfatteren skriftlig oppgave fra trykkeriet eller den som ellers mangfoldiggjør verket, over antall fremstilte eksemplarer.
- 2.10.2 Etter hvert kalenderår hvor det er foregått vederlagspliktig salg (salgsåret) skal forlaget sende en salgsoppgave til forfatteren. Denne salgsoppgaven skal sendes ut slik at forfatteren får rimelig tid til å levere selvangivelse til fastsatt frist.
- 2.10.3 Salgsoppgaven skal for perioden opplyse om antall eksemplarer på lager ved årets begynnelse, trykt opplag, restbeholdning ved årets slutt, antall solgte eksemplarer, forfatterens vederlag og avregning mot eventuelt forskudd. Er restopplaget i perioden helt eller delvis makulert, skal det oppgis hvor mange eksemplarer dette gjelder.
- 2.10.4 Forfatteren kan, innen 3 måneder etter at han mottok trykkerioppgave eller salgsoppgave, kreve en bekreftelse fra statsautorisert revisor om at salgsoppgaven stemmer med forlagets regnskaper.

2.10.5 Forfatteren samtykker i at forlaget kan utstede salgsdokumentasjon på forfatterens vegne i henhold til forskrift om bokføring § 5-2-1.

Kapittel 3. Kontraktbrudd (mislighold)

3.1 Kontraktbrudd fra forfatterens side

- 3.1.1 Leveres manuskriptet ikke til avtalt tid eller i en slik stand som nevnt i pkt. 2.4.1 eller 2.4.2, og forfatteren ikke etter en måneds skriftlig forhåndsvarsel har rettet forholdet, eller tilbakesendes ikke korrektur innen rimelig tid, kan forlaget heve avtalen.
- 3.1.2 Påføres forlaget som følge av forfatterens forhold ekstra arbeid eller utgifter til å gjøre manuskriptet trykkeferdig (se pkt. 2.4.1), kan forlaget - dersom forfatteren er varslet om dette før arbeidet igangsettes eller utgiftene pådras og det etter forholdene ikke er urimelig - kreve at tapet dekkes av forfatteren.
- 3.1.3 Foretar forfatteren etter at verket er satt, endringer i et slikt omfang at forlagets korrekturkostnader overstiger 10 % av den opprinnelige satspris, kan forlaget kreve at forfatteren dekker overskridelsen. Slikt krav må i tilfelle fremmes senest innen 3 måneder etter at siste korrektur er avlevert.

3.2 Kontraktbrudd fra forlagets side

- 3.2.1 Er verket ikke utgitt innen 18 måneder etter at forfatteren har levert trykkeferdig manuskript, har forfatteren rett til å heve normalkontrakten.
- 3.2.2 Er boken utsolgt og det er gått 3 år etter utløpet av det år siste opplag ble utgitt, kan forfatteren kreve at forlaget utgir nytt opplag. Er ikke nytt opplag besluttet utgitt innen 6 måneder etter at forlaget har mottatt skriftlig krav om dette, kan forfatteren heve avtalen. Slik heving har dog ingen innflytelse på:
- Forlagets utnyttelse av verket i andre former enn bokform, se denne avtalens pkt 1.1 nr 1, 2 og 3, som er iverksatt av forlaget før hevingen.
 - Forlagets rettigheter ifølge avtaler om hel eller delvis overdragelse av forlagets rettigheter til verket til tredjemann som er inngått før hevingen.
 - Avtaler med tredjemann som er inngått av forlaget på forfatterens vegne, før hevingen.
- 3.2.3 Boken anses utsolgt fra forlaget, når antall eksemplarer fysiske bøker (se denne avtalens pkt 1.1 nr 1, 2 og 3) på forlagets lager er 50 bøker eller mindre.
- 3.2.4 Skyldes overskridelse av de ovenfor nevnte frister forfatterens forhold eller omstendigheter som forlaget ikke med rimelighet kan kontrollere, gis forlaget en rimelig forlengelse av fristene.
- 3.2.5 Heves normalkontrakten helt eller delvis, går de rettigheter til verket hevingen gjelder tilbake til forfatteren. Forfatteren kan i så fall beholde eventuelt mottatt honorar, og kreve erstatning for påregnelig tap utover dette som skyldes uaktsomhet fra forlaget eller noen forlaget svarer for.